# LUẬN ĐÀM VỀ LỢI ÍCH CỦA VIỆC PHÂN LOẠI CHẤT THẢI SINH HOẠT TẠI NGUỒN

**LƯU VIỆT HÙNG**
**Trường Đại học Hải Phòng**

*Nhận bài ngày 08/3/2025. Sửa chữa xong 12/3/2025. Duyệt đăng 16/3/2025.*

***Abstract***

*Recently, the community's concern about waste management, especially the issue of classifying household waste at source, has been increasing. According to research, a large amount of waste (about more than 60 thousand tons/day) is discharged into the environment every day, which poses great risks to human health, the natural environment and consumes resources and funds. However, the capacity to collect and treat is very limited. Therefore, the most important thing now is to make the community aware of the benefits of classifying household waste at source.*

***Keywords:*** *Waste classification, household waste classification, benefits.*

## 1. Đặt vấn đề

Chất thải sinh (CTSH) hoạt luôn là mối đe dọa lớn đến đời sống, do vậy, chất thải được phân loại, thu gom và xử lý một cách triệt để, đúng quy định sẽ đem lại lợi ích to lớn trong đời sống con người.Trong những năm gần đây, quá trình phát triển và hội nhập kinh tế cùng với quá trình đô thị hóa mạnh mẽ đã tạo ra một số lượng lớn các khu dân cư đô thị tập trung và số lượng rác thải sinh hoạt ngày ngày càng gia tăng, bên cạnh đó, thói quen đổ rác thải bừa bãi ven đường làng, ngõ xóm, bờ sông, ao hồ, kênh mương; những bãi rác lộ thiên, không được xử lý hợp vệ sinh là nơi ẩn chứa những nguy cơ lớn về sức khỏe và môi trường. Để giảm phát thải, giảm thiểu ô nhiễm và giảm áp lực xử lý lượng lớn rác thải mỗi ngày, tiết kiệm nguồn tài nguyên, xây dựng môi trường sống trong sạch và bền vững thì phân loại rác thải tại nguồn là hành động đơn giản nhưng ý nghĩa vô cùng to lớn. Bởi, lợi ích về kinh tế mang lại cho cộng đồng từ việc tận dụng số lượng lớn rác hữu cơ trong chất thải sinh hoạt để phục vụ nuôi, trồng... Đồng thời, giảm chi phí thu gom, vận chuyển, xử lý rác.

## 2. Nội dung nghiên cứu

### *2.1. Khái quát về phân loại chất thải sinh hoạt tại nguồn*

*2.1.1. Khái niệm chất thải sinh hoạt*

CTSH, đúng như cái tên của nó, là loại chất thải phát sinh từ các hoạt động sinh hoạt hàng ngày của con người, trong cuộc sống. Các chất thải này chủ yếu đến từ khu vực dân cư, các địa điểm công cộng. Thành phần chủ yếu của loại chất thải này bao gồm thức ăn thừa, giấy, bao bì, chai lọ, đồ điện tử cũ hỏng, đồ gia dụng hỏng ,… các vật phẩm khác trong cuộc sống bỏ đi.

Theo định nghĩa tại khoản 11 Điều 3 Nghị định 08/2022/NĐ-CP của Chính Phủ về hướng dẫn thi hành Luật Bảo vệ môi trường 2020 có định nghĩa: "*Chất thải rắn sinh hoạt (còn gọi là rác thải sinh hoạt) là chất thải rắn phát sinh trong sinh hoạt thường ngày của con người".* Thông qua quy định trên, chất thải rắn sinh hoạt chính là CTSH vì vậy cho nên cần quản lý chặt chẽ để đáp ứng nhu cầu bảo vệ môi trường.

CTSH chiếm tỷ lệ lớn trong tổng sản lượng chất thải của một địa phương, cả trong các thành phố lớn và khu vực dân cư nông thôn. CTSH gây ra nhiều vấn đề cho môi trường và sức khỏe con người,

*Email: luuviethungcdcd@gmail.com*

bao gồm sự ô nhiễm môi trường, khí hậu, sự lây lan của các bệnh truyền nhiễm, và nguy cơ cháy nổ. Do đó, việc phân loại CTSH tại nguồn, tăng cường công tác thu gom, tái chế, tái sử dụng và xử lý chất thải là các giải pháp hiệu quả để giảm thiểu tác động của chất thải sinh hoạt đến môi trường và sức khỏe con người.

*2.1.2. Khái niệm phân loại chất thải sinh hoạt*

CTSH thông thường được chia thành: chất thải có thể tái chế, chất thải hữu cơ và chất thải vô cơ.

- Chất thải tái chế: Là chất thải mà sau khi con người loại bỏ vẫn có thể tái sử dụng lại. Các loại rác thải có thể được tái chế bao gồm: Giấy và bìa: Bao gồm hộp giấy, sách, báo, giấy tờ văn phòng,…; Nhựa: Bao gồm chai nhựa, túi nhựa, đồ nhựa gia dụng,…; Kim loại: Như nhôm, thép, sắt, đồng, kẽm,…; Thủy tinh: Chai, ly, bình đựng thủy tinh,…; Gốm sứ: Đĩa, chén, tô ,…

Quá trình tái chế bao gồm các bước như thu gom, phân loại, xử lý và chế biến để chuyển đổi rác thải thành nguyên liệu hoặc sản phẩm mới. Ví dụ, giấy và bìa có thể được chế tạo thành giấy tái chế để sản xuất sách, hộp giấy, hoặc sản phẩm giấy khác. Nhựa có thể được chế tạo lại thành chai nhựa hoặc đồ nhựa gia dụng sử dụng trong sinh hoạt. Tái chế rác thải có thể làm giảm sự lãng phí tài nguyên thiên nhiên, tiết kiệm năng lượng, giảm ô nhiễm môi trường và sự bành trướng của các bãi rác nhờ vào việc tái sử dụng các vật liệu đã có thay vì sản xuất lại từ nguyên liệu nguyên thủy. Chính vì thế, nó vẫn luôn là một trong những hoạt động quan trọng được cộng đồng khuyến khích để bảo vệ môi trường và duy trì sự phát triển bền vững.[1]

- Chất thải hữu cơ: Là những loại chất thải dễ dàng phân hủy, chúng thường được tận dụng làm phân xanh (phân hữu cơ) hoặc làm thức ăn cho động vật nuôi. Các loại rác thải hữu cơ bao gồm: Thức ăn thừa trong gia đình và các loại rau, quả, cây cỏ đã mục nát; Thực phẩm, thức ăn thừa từ nhà hàng, quán ăn như thịt, xương, cá,…; Các loại thực vật như cỏ, lá cây,…; Các loại rác thải có nguồn gốc từ thực vật như giấy, bìa, rơm, bông, bã mía,…

Rác thải hữu cơ thường có đặc tính dễ phân hủy hoặc phân giải một cách tự nhiên thông qua quá trình phân hủy sinh học và vi sinh. Khi rơi vào môi trường đất các loại vi khuẩn, vi nấm và sinh vật khác sẽ tiến hành phân giải rác thải hữu cơ thành phân hữu cơ và chất hữu cơ khác. Từ đó, giúp đất trở nên giàu dinh dưỡng để cung cấp cho các loại thực vật khác trong hệ sinh thái. Tuy nhiên, nếu rác thải hữu cơ bị đặt vào các môi trường không thích hợp như bãi rác không được phân loại sẽ không đảm bảo điều kiện phân hủy tự nhiên[2]

- Chất thải vô cơ: Là những chất thải không thể tái sử dụng hoặc tái chế, với những loại chất thải này chỉ có cách chôn hoặc đốt và sử lý tại các nhà máy sử lý chất thải. Các loại rác thải vô cơ bao gồm: Kim loại: Nhôm, thép, sắt, đồng, kẽm, chì, thiếc, và các hợp kim khác; Thủy tinh: Chai, lọ, cốc, ly, bình đựng thủy tinh, cửa sổ thủy tinh, gương,…; Gốm sứ: Đĩa, chén, tô,…; Đá, đá granit, bê tông và gạch.

Rác thải vô cơ không thể phân hủy hoặc phân giải một cách tự nhiên trong môi trường theo các quá trình sinh học thông thường. Việc bảo quản và xử lý chúng sẽ đòi hỏi các cách thức đặc biệt, ví dụ như: nung chảy ở nhiệt độ cao, sử dụng như nguyên liệu trong công nghiệp, tái chế hoặc chôn lấp ở bãi rác thải vô cơ. Để hạn chế những tác hại xấu cho môi trường, việc sản xuất, tiêu thụ sản phẩm có nguyên liệu từ các thành phần kim loại, thủy tinh,… cần được kiểm soát[3].

Điều 3 khoản 10 Nghị định số 38/2015/NĐ-CP của Chính phủ: Về quản lý chất thải và phế liệu định nghĩa: *"Phân loại chất thải là hoạt động phân tách chất thải (đã được phân định) trên thực tế nhằm chia thành các loại hoặc nhóm chất thải để có các quy trình quản lý khác nhau".*

---

1) Lê Viết Hòe (2024)- Rác thải là gì? Phân loại, nguồn gốc và cách xử lý. Theo link:https://hanhtinhxanh.com.vn/dich-vu/rac-thai-la-gi-phan-loai-nguon-goc-tac-hai-va-cach-xu-ly. Truy cập 2/10/2024.
2) Lê Viết Hòe (2024)- Rác thải là gì? Phân loại, nguồn gốc và cách xử lý. Theo link:https://hanhtinhxanh.com.vn/dich-vu/rac-thai-la-gi-phan-loai-nguon-goc-tac-hai-va-cach-xu-ly. Truy cập 2/10/2024.
3) Lê Viết Hòe (2024)- Rác thải là gì? Phân loại, nguồn gốc và cách xử lý. Theo link:https://hanhtinhxanh.com.vn/dich-vu/rac-thai-la-gi-phan-loai-nguon-goc-tac-hai-va-cach-xu-ly. Truy cập 2/10/2024.

*2.1.3. Quy định về phân loại chất thải sinh hoạt tại nguồn*

Điều 75 Luật Bảo vệ môi trường 2020 quy định về phân loại, lưu giữ, chuyển giao chất thải rắn sinh hoạt như sau:

Phân loại, lưu giữ, chuyển giao chất thải rắn sinh hoạt

*1. Chất thải rắn sinh hoạt phát sinh từ hộ gia đình, cá nhân được phân loại theo nguyên tắc như sau:*

*a) Chất thải rắn có khả năng tái sử dụng, tái chế;*

*b) Chất thải thực phẩm;*

*c) Chất thải rắn sinh hoạt khác.*

*2. Ủy ban nhân dân cấp tỉnh quyết định việc phân loại cụ thể chất thải rắn sinh hoạt quy định tại điểm c khoản 1 Điều này trên địa bàn theo hướng dẫn của Bộ Tài nguyên và Môi trường; có chính sách khuyến khích việc phân loại riêng chất thải nguy hại trong chất thải rắn sinh hoạt phát sinh từ hộ gia đình, cá nhân.*

Theo quy định trên, hộ gia đình và cá nhân không phân loại, không sử dụng bao bì đúng quy định, các cơ sở thu gom, vận chuyển CTSH có quyền từ chối thu gom, vận chuyển CTSH. Đồng thời, thông báo cho cơ quan có thẩm quyền để kiểm tra, xử lý theo quy định của pháp luật.

Hay theo quy định tại khoản 1 Điều 26 Nghị định số 45/2022/NĐ-CP, hộ gia đình, cá nhân không phân loại chất thải rắn sinh hoạt và không sử dụng bao bì chứa chất thải rắn sinh hoạt theo quy định bị phạt tiền từ 500.000 đồng đến 1.000.000 đồng. "Điều 26. Vi phạm các quy định về phân loại, thu gom, vận chuyển, chôn, lấp, đổ, đốt, xử lý chất thải rắn thông thường

*1. Phạt tiền từ 500.000 đồng đến 1.000.000 đồng đối với hành vi hộ gia đình, cá nhân không phân loại chất thải rắn sinh hoạt theo quy định; không sử dụng bao bì chứa chất thải rắn sinh hoạt theo quy định."*

Như vậy việc phân loại CTSH ngay tại nguồn phát sinh thúc đẩy hiệu quả hoạt động tái chế, tái sử dụng, xử lý chất thải rắn sinh hoạt, hoạt động này có vai trò vô cùng quan trọng trong việc giảm thiểu chi phí xử lý chất thải. Luật Bảo vệ môi trường và các văn bản hướng dẫn thi hành Luật đã quy định việc phân loại cũng như quy định các chế tài xử lý hành vi không phân loại chất thải sinh hoạt. Tuy nhiên chủ trương phân loại CTSH tại nguồn có thành công hay không phần lớn phụ thuộc vào ý thức của mỗi con người.

***2.2. Thực trạng về phân loại chất thải sinh hoạt tại nguồn***

Theo "Báo cáo hiện trạng Môi trường Quốc gia 2016-2020" do Bộ Tài nguyên và Môi trường công bố cuối năm 2021, lượng chất thải rắn sinh hoạt vẫn tiếp tục gia tăng trên phạm vi cả nước, trung bình 64.658 tấn/ngày.

Lượng chất thải sinh hoạt ước tính ở các đô thị tăng trung bình 10-16%/năm (với tổng khối lượng phát sinh 35.624 tấn/ngày, hơn 13 triệu tấn/năm, chiếm tới 55% tổng khối lượng CTSH phát sinh của cả nước). Cũng theo kết quả thống kê giai đoạn 2016-2019, tốc độ thu gom và xử lý CTSH đô thị tăng trung bình 2%/năm, phần lớn chỉ được xử lý bằng hình thức chôn lấp thô sơ.

Tăng trưởng kinh tế phần nào thay đổi phương cách tiêu dùng của xã hội, từ đây dẫn tới sự thay đổi trong khối lượng và thành phần chất thải rắn sinh hoạt phát sinh. Các nhà quản lý đã nhận biết sự xuất hiện nhiều thành phần chất thải rắn độc hại và khó phân hủy trong chất thải rắn sinh hoạt đô thị Việt Nam …

Phân loại CTSH tại nguồn nhằm tách rác có giá trị tái chế tại nguồn, góp phần tạo nguồn nguyên liệu cho hoạt động tái chế, giảm khối lượng chất thải rắn sinh hoạt được chôn lấp.

Theo Hiệp hội Công nghiệp môi trường Việt Nam, hoạt động phân loại chất thải rắn sinh hoạt tại nguồn trên phạm vi toàn quốc đã được thực hiện ở một số địa phương từ nhiều năm trước: Hưng Yên (2012-2014), Bắc Ninh (2014), Lào Cai (2016), Bình Dương (2017-2018), Đồng Nai (2016-2018), Đà Nẵng (2017), Hà Tĩnh (2019)... tuy vậy, hiệu quả thu về khá khiêm tốn [1].

Hà Nội: đã thực hiện dự án phân loại rác tại nguồn (3R) do Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) tài trợ từ năm 2006. Dự án được triển khai thí điểm trên tại 04 phường nội thành (Phường Phan Chu Trinh, Nguyễn Du, Thành Công và Láng Hạ). Từ năm 2006 đến hết năm 2009, 18.000 gia đình được tập huấn cách phân loại rác tại nguồn. Tuy nhiên, sau khi dự án kết thúc, việc phân loại chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn Hà Nội không được duy trì. Nguyên nhân là chưa có sự chuẩn bị chu đáo; quy trình, công nghệ xử lý rác thải chưa phù hợp, thiếu đồng bộ. Rác thải được phân loại thành rác tái chế, vô cơ và hữu cơ, trong đó một phần rác hữu cơ được xử lý, sản xuất thành phân bón vi sinh nhưng đầu ra cho loại phân bón này thiếu ổn định, rất khó tiêu thụ trên thị trường và không có đơn vị bao tiêu sản phẩm [2].

TP. Hồ Chí Minh: sau nhiều năm thực hiện cuộc vận động "Người dân TP.Hồ Chí Minh không xả rác ra đường, kênh rạch, vì Thành phố sạch và giảm ngập nước" và thí điểm phân loại rác tại nguồn nhưng đến thời điểm này, vẫn chưa có nhiều chuyển biến. Ngoài một số cơ quan, đơn vị, công sở, trường học, siêu thị, các chuỗi cà phê lớn… quan tâm triển khai thực hiện thì hầu hết người dân trên địa bàn Thành phố vẫn chưa thực sự chú ý đến việc phân loại rác tại nguồn[3].

Thanh Hóa: tại phố 6, phường Đông Sơn (TP. Thanh Hóa), tất cả các đơn vị dịch vụ vệ sinh môi trường trên địa bàn tỉnh vẫn thu gom chung các loại rác, ảnh hưởng không nhỏ đến công tác tuyên truyền cũng như tâm lý người dân trong phân loại rác thải. Việc phân loại rác thải tại nguồn vẫn đang ở mức mô hình nên phần lớn gia đình chưa thực hiện. Theo thống kê của Sở Tài nguyên và Môi trường, 6 tháng đầu năm 2022, toàn tỉnh có hơn 300.000 tấn rác vô cơ, hữu cơ, rác tái chế trộn lẫn phải chôn lấp, chiếm tới 68% tổng lượng rác phát sinh [3]

Hải Phòng Theo báo cáo của Sở Tài nguyên và Môi trường, mỗi ngày trên địa bàn thành phố phát sinh 1.950 tấn chất thải rắn sinh hoạt. Trong đó, khu vực đô thị khoảng 1.000 tấn/ngày, được thu gom, vận chuyển và xử lý tại Khu liên hợp xử lý chất thải Tràng Cát, Đình Vũ và Gia Minh; khu vực nông thôn khoảng 950 tấn/ngày, phần lớn xử lý bằng hình thức chôn lấp. Thực hiện Luật Bảo vệ môi trường và các văn bản hướng dẫn thi hành, HĐND thành phố ban hành Nghị quyết số 27/NQ-HĐND, UBND thành phố ban hành Kế hoạch số 260/KH-UBND ngày 21-11-2022 triển khai Nghị quyết số 27/NQ-HĐND và Kế hoạch số 331/KH-UBND ngày 25-12-2023 thực hiện phân loại chất thải rắn sinh hoạt tại nguồn. UBND thành phố giao nhiệm vụ, lộ trình cụ thể từng quận, huyện và xã, phường, thị trấn. Sở Tài nguyên và Môi trường chủ trì thiết kế, in sổ tay và tờ gấp hướng dẫn phân loại chất thải rắn sinh hoạt tại nguồn và chế tài xử phạt vi phạm hành chính; Công ty TNHH MTV Môi trường đô thị Hải Phòng phối hợp chính quyền địa phương tổ chức truyền thông về phân loại rác tại nguồn đến tổ dân phố [4].

***2.3. Các lợi ích của phân loại chất thải sinh hoạt tại nguồn***

Cùng với sự phát triển nhanh chóng của nền kinh tế, xã hội, sự tăng lên của dân số là lượng lớn chất thải được tạo ra hàng ngày sẽ không giảm đi mà còn liên tục tăng lên. Vì thế cho nên việc phân loại rác thải là điều cần thiết bởi nó mang đến nhiều lợi ích cho môi trường sống của con người, lợi ích về mặt kinh tế và lợi ích lớn lao về mặt xã hội. Như vậy, việc phân loại CTSH tại nguồn đem lại những lợi ích như thế nào?

*2.3.1. Lợi ích đối với môi trường*

Phân loại CTSH tại nguồn giúp hạn chế ô nhiễm môi trường bằng cách ngăn chất thải gây hại tiếp xúc trực tiếp với môi trường tự nhiên. Đồng thời nó còn giúp giảm tổng lượng rác thải ra môi trường, giảm tải cho môi trường, từ đây giảm thiểu ô nhiễm môi trường cả môi trường đất, môi trường nước và không khí.

Ảnh hưởng đến môi trường đất: Các loại rác thải khó phân hủy và chứa nhiều chất độc khi bị lẫn vào trong đất sẽ tiêu diệt các vi sinh vật có lợi cho đất, từ đó làm giảm tính đa dạng sinh học của đất, cản trở đến quá trình tổng hợp chất dinh dưỡng, đất trở nên chua và kém phì nhiêu, đồng thời cũng làm phát sinh nhiều sâu bọ phá hoại cây trồng. Đặc biệt, hiện nay việc sử dụng tràn lan các loại túi nilông trong sinh hoạt và đời sống, khi xâm nhập vào đất cần tới 50 - 60 năm mới phân huỷ hết và do đó chúng tạo

thành các "bức tường ngăn cách" trong đất hạn chế mạnh đến quá trình phân huỷ, tổng hợp các chất dinh dưỡng, làm cho đất giảm độ phì nhiêu, đất bị chua và năng suất cây trồng giảm sút[5]

Với việc phân loại CTSH sẽ làm giảm bớt các lọai chất thải khó phân hủy cũng như các loại chất thải chứa chất độc lẫn vào trong đất. Từ đó sẽ làm tăng tính đã dạng sinh học, tăng quá trình tổng hợp chất dinh dưỡng, làm tăng độ mầu mỡ trong đất. Điều này thực sự cần thiết, nhất là đối với nước ta- đất nước lấy nền nông nghiệp làm nguồn chính để phát triển kinh tế.

Ảnh hưởng đến môi trường nước: Theo thói quen nhiều người thường đổ rác tại bờ sông, hồ, ao, cống rãnh. Lượng rác thải này gây tác động tiêu cực mạnh mẽ đến môi trường nước, gây ảnh hưởng không nhỏ đến đời sống của các loại sinh vật sống trong nước, làm giảm đa dạng sinh học. Rác thải sinh hoạt khi bị trôi xuống sông, biển sẽ tác động đến đời sống của động vật biển (điển hình là tôm, cua, cá ,…), chúng gây ra ô nhiễm nguồn nước và làm tôm cá chết hàng loạt. Hậu quả là số lượng tôm cá giảm, ngoài làm giảm đa dạng sinh học biển còn tác động tiêu cực đến những người dân sống nhờ nghề đánh bắt thủy hải sản[6].

Nếu không thực hiện việc phân loại CTSH tại nguồn và tăng cường tích cực hơn nữa sẽ không thể điều chỉnh và giảm thói quen sinh hoạt của đa số người dân. Làm tốt việc này, nghĩa là làm cho người đân từ bỏ thói quen từ đay sẽ cải thiện tốt môi trường nước, tạo ra môi trường sống cho các loài sinh vật trong nước và làm tăng nguồn lợi thủy sản. Khi nguồn nước giảm hay không còn ô nhiễm sẽ tác động tốt đến mọi mặt và mọi ngành nghề của đời sống, từ hoạt động sinh hoạt, sản xuất, nông nghiệp và nuôi trồng thủy sản, phát triển kinh tế cho các địa phương.

Ảnh hưởng đến môi trường không khí: Nguồn rác thải từ các hộ gia đình thường là các loại thực phẩm chiếm tỷ lệ cao trong toàn bộ khối lượng rác thải ra. Khí hậu nhiệt đới nóng ẩm và mưa nhiều ở nước ta là điều kiện thuận lợi cho các thành phần hữu cơ phân huỷ, thúc đẩy nhanh quá trình lên men, thối rữa và tạo nên mùi khó chịu cho con người. Các chất thải khí phát ra từ các quá trình này thường là $H_2S$, $NH_3$, $CH_4$, $SO_2$, $CO_2$ [5].

*2.3.2. Lợi ích đối với con người*

Hiến pháp 2013 khẳng định Ở nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, các quyền con người, quyền công dân về chính trị, dân sự, kinh tế, văn hóa, xã hội được công nhận, tôn trọng, bảo vệ, bảo đảm theo Hiến pháp và pháp luật, quyền được sống trong môi trường trong lành đã được ghi nhận từ lâu trong nhiều văn kiện, công ước, điều ước quốc tế: *"Mọi người có quyền được sống trong môi trường trong lành và có nghĩa vụ bảo vệ môi trường" Điều 43 Hiến pháp 2013.*

Rác thải sinh hoạt gây ảnh hưởng không nhỏ đến sức khỏe con người. Trong thành phần rác thải sinh hoạt, thông thường hàm lượng hữu cơ chiếm tỉ lệ lớn. Loại rác này rất dễ bị phân huỷ, lên men, bốc mùi hôi thối. Rác thải không được thu gom, tồn đọng trong không khí, lâu ngày sẽ ảnh hưởng đến sức khoẻ con người sống xung quanh. Chẳng hạn, những người tiếp xúc thường xuyên với rác như những người làm công việc thu nhặt các phế liệu từ bãi rác dễ mắc các bệnh như viêm phổi, sốt rét, các bệnh về mắt, tai, mũi họng, ngoài da, phụ khoa. Hàng năm, theo tổ chức Y tế thế giới, trên thế giới có 5 triệu người chết và có gần 40 triệu trẻ em mắc các bệnh có liên quan tới rác thải. Nhiều tài liệu trong nước và quốc tế cho thấy, những xác động vật bị thối rữa trong hơi thối có chất amin và các chất dẫn xuất Hydro sunfua (H2S) hình thành từ sự phân huỷ rác thải kích thích sự hô hấp của con người, kích thích nhịp tim đập nhanh gây ảnh hưởng xấu đối với những người mắc bệnh tim mạch [5].

Có thể thấy hiệu quả của việc phân loại CTSH tại nguồn đem lại cho môi trường sống và sức khỏa con người. Để đảm bảo được quyền này của con người cần khuyến nghị và hướng dẫn cụ thể về gìn giữ và cải thiện môi trường mà còn xác định rõ mức độ trừng phạt đối với tổ chức, cá nhân vi phạm luật và các quy định của Nhà nước, ngăn chặn những hành vi chạy theo lợi ích cá nhân, không quan tâm đến môi trường sống của cộng đồng. Trong quy định phải ghi rõ các chế tài và biện pháp kinh tế thích đáng, bảo đảm đúng nguyên tắc người gây ô nhiễm phải trả chi phí và coi đó là công cụ hữu hiệu, bảo đảm sự chấp hành nghiêm chỉnh các quy định của pháp luật về phân loại CTSH tại nguồn.

*2.3.3. Lợi ích đối với kinh tế*

Phân loại CTSH tại nguồn mang lại nhiều lợi ích kinh tế cho đất nước. Trước hết, nó tạo nguồn nguyên liệu sạch cho sản xuất phân compost, đồng thời giảm khối lượng rác mang đi chôn lấp, diện tích đất phục vụ cho việc chôn lấp rác cũng sẽ giảm đáng kể. Đây là việc làm cần thiết nhằm đảm bảo tách rác thải từng loại khác nhau, từ đó dễ cho vận chuyển, tái chế, qua đó góp phần giảm lượng rác thải cần xử lý, tăng lượng rác thải có thể tái chế. Bên cạnh đó, cũng sẽ giảm được gánh nặng chi phí trong việc xử lý nước rỉ rác cũng như xử lý mùi phát sinh từ chất thải. Phân loại CTSH tại nguồn mang lại nhiều lợi ích kinh tế:

+ Tiết kiệm tài nguyên, tạo nguồn nguyên liệu dồi dào trong sản xuất phân vi sinh, một loại phân rất tốt cho cây trồng và thân thiện với môi trường.

+ Tăng lợi ích về kinh tế, giảm ngân sách trong quá trình xử lý rác thải.

+ Tái chế thành các vật dụng có thể sử dụng hàng ngày, giảm chi phí gia đình, gây quỹ cho hoạt động cộng đồng

**3. Kết luận**

Như vậy việc phân loại chất thải rắn sinh hoạt tại nguồn vừa mang lại lợi ích bảo vệ môi trường, vừa tiết kiệm được nguồn tài nguyên thiên nhiên, vừa mang lại lợi ích kinh tế vừa cải thiện môi trường sống cho con người và hơn hết chính là giảm được nguồn rác thải ra môi trường. Vì thế cho nên mọi các nhân, hộ gia đình luôn phải đề cao ý thức và thực hiện tốt việc phân loại chất thải để mang lại lợi ích lớn cho cộng đồng, góp phần bảo vệ môi trường xanh, sạch hơn. Hãy hành động vì một tương lai trong lành hơn và tất cả là vì một tương lai không còn ô nhiễm.

**Tài liệu tham khảo**

[1] Nguyễn Hữu Dũng (2022), *Thực trạng phân loại rác thải sinh hoạt tại nguồn và công nghệ tái chế rác thải tại Việt Nam,* Tạp chí Môi trường và Đô thị, tháng 11.

[2] Nguyễn Đình Đáp (2024), *Phân loại rác tại nguồn theo Luật bảo vệ môi trường 2020*, nguồn: https://vass.gov.vn/nghien-cuu-khoa-hoc-xa-hoi-va-nhan-van-0.0.1**.** Truy cập ngày 25/9/2024.

[3] Minh Minh (2022), *Giải bài toán phân loại rác thải sinh hoạt tại nguồn*, Tạp chí Môi trường và Cuộc sống, tháng 8,

[4] Thu Thủy (2024), *Đẩy mạnh tuyên truyền, giám sát thực hiện quá trình phân loại, thu gom rác thải*, nguồn: https://thanhphohaiphong.gov.vn/day-manh-tuyen-truyen-giam-sat-thuc-hien-qua-trinh-phan-loai-thu-gom-rac-thai.html

[5] Hữu Thắng (2023), P*hân loại rác thải sinh hoạt giúp hạn chế tác hại đến môi trường*, nguồn: https://kinhtenongthon.vn/Phan-loai-rac-thai-sinh-hoat-giup-han-che-tac-hai-den-moi-truong-post58833.html.